

proti nim prohřešili, přestoupivše zákonný zákaz na ochranu jich vydaný — toť by ochrana ta byla v nespolehlivých rukách. Právní řád byl by sám v sobě rozdělen, kdyby soud měl poskytovat pomocné ruky k uplatnění smlouvy, kterou zákon zakazuje z důvodu veřejného blaha a proto až i trestem stihá. Netřeba se tedy obíratí otázkami obchodního práva (čl. 343, 356, 357 obch. zák.), jimiž nižší stolice se zabývají, otázku nicotnosti pominuvše.

Čís. 2224.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Soukromá výzva manžela k návratu nenahraňuje soudní výzvy, předepsané §em 13 písm. c) rozl. zák.

»Úklady« (§ 13 písm. d) rozl. zák.) rozumí se jednání záludné, mající za účel, způsobiti vážnější poruchu zdraví. Nespadá sem pouhé zlé nakládání.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1923, Rv II 336/22.)

K žalobě manželky bylo manželství oběma nižšími soudy rozloučeno z viny obou stran. Odvolání žalobkyně nevyhověl odvolací soud mimo jiné z těchto důvodů: Na rozlučku pro zlomyslné opuštění nemohl první soud uznati, ježto žalovaný nebyl k návratu do společné domácnosti soudně vyzván. Soudní výzva k návratu je však dle §u 13 písm. c) podmínkou rozluky pro zlomyslné opuštění. Výzva soukromá nestačí. Pro úklady o zdraví rovněž nebylo lze manželství rozloučiti. Nebylo ukládáním o zdraví, nýbrž jen zlým nakládáním, když žalovaný při hádce dne 1. listopadu 1920 popadl žalobkyni za krk a ji škrtil. Dle lékařského vysvědčení z následujícího dne nebylo již na žalobkyni objektivně nic shledáno; nepatrná oděrka na lalůčku ucha pocházela od škrábnutí náušnicí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobkyně mimo jiné z těchto

důvodů:

Výtka nesprávného posouzení věci po stránce právní směřuje proti výroku, že na rozluce mají vinu oba manželé a s tím souvisí i výtka další, že nebylo uznáno na rozlukové důvody zlomyslného opuštění (§ 13 písm. c) rozl. zák.) a ukládání o zdraví (§ 13 písm. d) rozl. zák.). Že na rozlučku z důvodu zlomyslného opuštění nebylo možno uznati, poněvadž tu není záležitosti soudní výzvy manžela k návratu, vyložil soud odvolací zcela správně, zákon v §u 13 písm. c) klade jako podmínku práva, žalovati o rozlučku, dvě náležitosti, jednak zlomyslné opuštění, jednak soudní výzvu k návratu, takže jen tehdy, když obě tyto náležitosti jsou splněny, povstává právo o rozlučku z tohoto důvodu žalovati. Žádá-li pak zákon výslovně soudní výzvu k návratu, nemůže tato soudní výzva býti nahrazena výzvou soukromou. Požadovaná forma soudní výzvy má svůj význam, intervence soudu dodává výzvě solenniho rázu a zvláštního důrazu, jakých přirozeně výzva

osobou soukromou míti může. Ani ohledně rozlukového důvodu Šu 13 písm. d) rozl. zák. nelze dáti za pravdu dovolání, které ve výstupu ze dne 1. listopadu 1920 shledává ukládání o zdraví; zcela správně označil soud odvolací chování se žalovaného jako pouhé zlé nakládání a stačí poukázati na přílehlavé důvody rozsudku odvolacího. Již z toho, že zákon rozeznává mezi zlým nakládáním (§ 13 písm. e) a úklady o život nebo zdraví (§ 13 písm. d), plyne, že pojmy ty nejsou totožné. Slovní význam výrazu »ukládání«, »úklady« poukazuje zřejmě na skutečné, tajné, záludné nebo potměšilé jednání, a nelze proto ve zlém nakládání projeveném přímým útokem vzhledem k otevřené zřejmé povaze takového útoku shledati úklady. Konečně poukazuje postavení ukládání o život vedle ukládání o zdraví v Šu 13 písm. d) k tomu, že se musí jednati o nějakou vážnější poruchu zdraví, o niž se ukládá, než jest povrchní uškrábnutí nebo nepatrná oděrka ucha, jakou v tomto případě mělo zlé nakládání v zápětí.

Čís. 2225.

Opírá-li bývalý obecní úředník, jehož ustanovení za úředníka bylo vyšším samosprávným úřadem zrušeno, nárok na náhradu za nedodržení tříměsíční lhůty výpovědní o ustanovení Šu 8 zákona ze dne 23. července 1919, čís. 443 sb. z. a n., dlužno žalobu pro nepřipustnost pořadu práva odmítnouti.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1923, R I 74/23.)

Žalobce domáhal se na žalované obci nároku na zaplacení služného, opíraje žalobu o § 8 zákona ze dne 23. července 1919, čís. 443 sb. z. a n. K námitce nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice žalobu odmítl. Důvody: Jest zřejmo, že se zde jedná o spor z příjmů služebních, o spor ze služebního poměru žalobce jako bývalého úředníka žalované obce. Žaloba sama opírá se o zákon ze dne 23. července 1919, čís. 443 sb. z. a n., jímž byly upraveny služební požitky úředníků při obcích v Čechách, na Moravě a ve Slezsku a, ježto dle výslovného ustanovení Šu 8 tohoto zákona se spory tohoto druhu rozhodují pořadem stolic samosprávných, bylo k návrhu strany žalované námitce nepřipustnosti pořadu práva dle Šu 42 j. n., §§ 239, 240, 261 c. ř. s. vyhověti a žalobu odmítnouti. Rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. Důvody: Je sice pravda, že žalobce odvozuje nárok na zaplacení náhrady za nedodržení 3měsíční lhůty výpovědní z předpisu Šu 8 zákona ze dne 23. července 1919, čís. 443 sb. z. a n. a že vychází z předpokladu, že tu jde o spor ze služebního poměru žalobce jako bývalého obecního úředníka. Soudce první stolice však přehlédl, že právoplatným výměrem okresní správní komise ze dne 30. srpna 1922 zrušena byla usnesení obecního zastupitelstva, pokud se týče obecní rady o systemisování místa obecního písaře, o přijetí žalobce zatímně za obecního písaře a konečně o jmenování jeho definitivním. Tím bylo právoplatně vyřčeno, že nelze žalobce pokládati za obecního úředníka po rozumu zákona ze dne 23. července 1919, čís.